

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 5/05-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Alžbety Fandlovej, T., a Františka Pölmanna, B., zastúpených advokátom JUDr. M. F., T., vo veci porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 3 a čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky Banská Bystrica, pracoviska Bratislava, sp. zn. II/256/3685/04-2139 z 25. marca 2004 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Alžbety Fandlovej a Františka Pölmanna o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. decembra 2004 doručené podanie Alžbety Fandlovej, T., a Františka Pölmanna, B. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. F., T., vo veci porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 3 a čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy rozhodnutiami Daňového riaditeľstva

Slovenskej republiky Banská Bystrica, pracoviska Bratislava (ďalej len „daňové riaditeľstvo“), sp. zn. II/256/3685/04-2139 z 25. marca 2004 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004 označené ako „Doplnenie sťažnosti zo dňa 24. 05. 2004“.

Sťažovatelia v ňom prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedli: „Našou sťažnosťou podľa čl. 127 Ústavy SR zo dňa 24. 05. 2004 sa zaoberal Ústavný súd SR, ktorý uznesením č. IV. ÚS 196/04–8 z 9. 6. 2004 našu sťažnosť odmietol z dôvodu nedostatku právomoci Ústavného súdu SR.

(...)

Ústavný súd konštatoval, že sťažovatelia ešte nevyčerпали iné právne prostriedky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo spôsobilo nedostatok právomoci ÚS.

Na základe uvedeného sťažovatelia využili ešte jeden možný právny prostriedok a to, že návrhom zo dňa 29. 09. 2004 sa obrátili na Ministerstvo financií SR ako nadriadenému orgánu Daňového riaditeľstva SR, aby preskúmal predmetné rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 53 zák. č. 511/1992 Zb.“

Sťažovatelia uviedli, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) im listom č. MF/009929/2004-72 z 15. októbra 2004 oznámilo svoje zamietavé stanovisko k ich návrhu na preskúmanie rozhodnutí mimo odvolacieho konania podľa § 53 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) s tým, že k zamietnutiu návrhu na obnovu konania rozhodnutiami Daňového úradu Bratislava II z 15. decembra 2003 potvrdenými rozhodnutiami daňového riaditeľstva sp. zn. II/256/3685/04-2139 z 25. marca 2004 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004, ktorých preskúmania sa sťažovatelia domáhali, došlo v súlade so zákonom.

Podľa sťažovateľov sa ministerstvo financií nevyrovnalo s rozhodujúcou právnou otázkou, na ktorú sťažovatelia poukázali, týkajúcou sa prerušenia plynutia zákonnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania podľa § 51 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. v prípade:

„(...) keď sa rozhodnutiami zaoberali viaceré daňové orgány a súdy, tak ako vyplýva z ust. § 112 OZ (...).“

S poukazom na uvedené skutočnosti sťažovateľa prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uvádzajú: *„Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že konajúce ministerstvo porušilo naše ústavné právo domáhať sa spravodlivého prešetrenia nášho návrhu na preskúmanie rozhodnutí podriadeného orgánu mimo odvolacieho konania podľa § 53 zák. č. 511/1992 Zb., ktorý bol podaný v lehote a taktiež i náš návrh na obnovu zo dňa 17. 11. 2003 bol podaný v lehote a v súlade s § 51 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb.*

Veríme, že Ústavný súd SR toto naše doplnenie sťažnosti prijme a že svoju právomoc využije na spravodlivé rozhodnutie, tak ako to žiadajú sťažovatelia v sťažnosti zo dňa 24. 05. 2004.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia vo svojom podaní z 12. decembra 2004 doručenom ústavnému súdu 15. decembra 2004 žiadajú prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu rozhodnutie ústavného súdu vo veci porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 3 a čl. 59 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy rozhodnutiami daňového riaditeľstva sp. zn. II/256/3685/04-2139 z 25. marca 2004 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004 podľa petitu ich ústavnej sťažnosti z 24. mája 2004, ktorou sa domáhali predovšetkým zrušenia uvedených rozhodnutí a nariadenia obnovy konania ústavným súdom podľa § 51 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 511/1992 Zb. Sami sťažovatelia označujú svoje podanie z 12. decembra 2004 za doplnenie ich ústavnej sťažnosti z 24. mája 2004, uvádzajúc ako novú skutočnosť vyčerpanie ďalšieho prostriedku ochrany svojich práv v predmetnej veci podľa § 53 zákona č. 511/1992 Zb. návrhom na preskúmanie napadnutých rozhodnutí mimo odvolacieho konania.

Predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľov v uvedenej veci z 24. mája 2004 ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 196/04-8 z 9. júna 2004 odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci. V odôvodnení označeného rozhodnutia ústavný súd okrem iného uviedol:

„Zo sťažnosti sťažovateľov, ako aj z jej príloh ústavný súd zistil, že vo veci sťažovateľov o návrhu na obnovu konania rozhodol Daňový úrad Bratislava II rozhodnutím sp. zn. 601/231/144285/03/Sti a 601/231/144373/03/Sti z 15. decembra 2003 tak, že návrh na obnovu konania zamietol. Proti uvedeným rozhodnutiam podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodlo daňové riaditeľstvo rozhodnutím sp. zn. II/256/3685/04-2139 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004 tak, že napadnuté rozhodnutia boli potvrdené.

Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 3 a čl. 59 ods. 2 ústavy.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy i. f., ako aj z § 49 zákona o ústavnom súde vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o porušení základných práv a slobôd je daná iba subsidiárne, t. j. v prípade, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Daňové orgány pri rozhodovaní vo veciach povolenia obnovy konania majú postavenie správneho orgánu, ktorého rozhodnutie podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku podlieha preskúmaniu všeobecným súdom.

Podľa § 247 OSP súdy preskúmajú na základe žalôb proti rozhodnutiam správnych orgánov zákonnosť týchto rozhodnutí. Rozsah preskúmajacej činnosti súdu je limitovaný negatívnym výpočtom takých rozhodnutí podľa § 248 OSP, ktoré taxatívne vypočítava rozhodnutia vylúčené z preskúmajacej činnosti súdu a odkazuje aj na také rozhodnutia správnych orgánov, ktorých preskúmanie vylučujú osobitné predpisy, v danom prípade § 100 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov. Rozhodnutie vo veciach povolenia obnovy konania takýto charakter nemá, čo zakladá právnu možnosť podania návrhu na začatie konania a preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa cit. ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovatelia mali teda možnosť podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia daňového riaditeľstva všeobecnému súdu, ktorú možnosť nevyužili.

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd musí pri svojej rozhodovacej činnosti zohľadňovať platnú právnu úpravu v oblasti rozdelenia právomocí, a teda zohľadňovať aj založenie právomoci všeobecných súdov ako správnych súdov vo veciach žalôb o preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov.

Sťažovatelia sa o tejto možnosti nezmieňujú ani v súvislosti s povinnosťou vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu opravné a iné právne prostriedky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že pokiaľ je možná a dostupná účinná právna ochrana základných práv a slobôd sťažovateľom v správnom súdnictve, je vylúčená právomoc ústavného súdu na konanie v danej veci.

Sťažovatelia mali možnosť podľa § 247 OSP podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia daňového riaditeľstva, ako aj možnosť podľa § 53 zákona č. 511/1992 Zb. podať návrh na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania ako mimoriadny opravný prostriedok v daňovom konaní, čo nevyužili, preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.“

Podľa § 24 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Z ustanovenia § 24 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva neprípustnosť takého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ktorý sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, vrátane prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu podmienky konania opakovane neboli splnené.

Sťažnosť sťažovateľov z 24. mája 2004, v ktorej bolo ako orgán verejnej moci, proti ktorému sťažnosť smeruje, označené daňové riaditeľstvo, odmietol ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 196/04-8 z 9. júna 2004 pre nedostatok právomoci na jej meritórne prerokovanie. Podanie sťažovateľov z 12. decembra 2004 doručené ústavnému súdu 15. decembra 2004 smeruje (ako to vyplýva z označenia účastníkov na jeho prvej strane) opäť proti daňovému riaditeľstvu. Sťažovatelia sa ním domáhajú rozhodnutia ústavného súdu podľa petitu ich predchádzajúcej ústavnej sťažnosti z 24. mája 2004, ktorou sa

domáhali zrušenia rozhodnutí daňového riaditeľstva sp. zn. II/256/3685/04-2139 z 25. marca 2004 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004 a nariadenia obnovy konania ústavným súdom podľa § 51 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 511/1992 Zb. vo veciach vedených na Daňovom úrade Bratislava II pod č. 601/211/76898/99 a č. 601/211/77055/99.

Odmietnutím individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy pri jej predbežnom prerokovaní ústavným súdom z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa konanie pred ústavným súdom o uvedenej sťažnosti končí. Prípadné ďalšie podanie sťažovateľa, doplňujúce sťažnosť v predmetnej veci, doručené ústavnému súdu po rozhodnutí o odmietnutí sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní, možno preto posúdiť iba ako nový návrh, ktorý je v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde potrebné predbežne prerokovať z hľadiska splnenia zákonom stanovených podmienok pre jeho prijatie na ďalšie konanie.

Ústavný súd takto kvalifikoval aj podanie sťažovateľov z 12. decembra 2004 doručené mu 15. decembra 2004. Skutkovo a právne ide však o uplatnenie totožného nároku na ochranu ústavnosti ako v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 196/04 vo veci predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov z 24. mája 2004.

Sťažovateľmi uvádzaná nová skutočnosť ohľadne vyčerpania ďalšieho prostriedku nápravy v predmetnej veci podľa § 53 zákona č. 511/1992 Zb. (návrhu na preskúmanie napadnutých rozhodnutí mimo odvolacieho konania) nemá vplyv na totožnosť veci, pokiaľ sťažnosť sťažovateľov smeruje opäť proti daňovému riaditeľstvu, a nie proti samotnému Ministerstvu financií Slovenskej republiky a rozhodnutie ústavného súdu sa v zmysle petitu sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), má týkať rozhodnutí daňového riaditeľstva sp. zn. II/256/3685/04-2139 z 25. marca 2004 a sp. zn. II/256/3687/04-2139 z 25. marca 2004 vrátane nariadenie obnovy konania vo veciach vedených na Daňovom úrade Bratislava II pod č. 601/211/76898/99 a č. 601/211/77055/99.

Podaním návrhu na preskúmanie napadnutých rozhodnutí správneho orgánu mimo odvolacieho konania nadriadeným správnym orgánom nemožno totiž odstrániť nedostatok procesných podmienok konania pred ústavným súdom spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu rozhodovať o ústavnej sťažnosti napádajúcej priamo rozhodnutia správneho orgánu, ktoré sú preskúmateľné iným súdom v konaní podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb namietajúcich porušenie svojich základných práv alebo slobôd zaručených v ústave, prípadne v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve, len ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd, vyplýva, že právomoc všeobecných súdov poskytnúť sťažovateľom ochranu vo vzťahu k napádaným rozhodnutiam daňového riaditeľstva na základe žaloby o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vylučuje právomoc ústavného súdu konať v uvedenej veci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde nútený konštatovať, že v prípade sťažnosti sťažovateľov z 12. decembra 2004 ide o opakovaný návrh, pri ktorom opakovanie nie sú splnené zákonom ustanovené podmienky konania [§ 24 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde] pre nedostatok právomoci na prerokovanie sťažnosti v merite veci (§ 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku), a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2005